

Οικουμενικός Πατριάρχης: “Η ειρήνη είναι το κριτήριο αξιοπιστίας των θρησκειών” - Το μήνυμα για τα Χριστούγεννα και η ευχή για το 2023

[Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Μήνυμα ειρήνης εν μέσω των τυμπάνων του πολέμου τα οποία κρούουν εδώ και αρκετούς μήνες στην Ουκρανία στέλνει ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος μέσα από την Πατριαρχική Απόδειξη για τα Χριστούγεννα.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης υπενθυμίζει ότι τα Χριστούγεννα είναι καιρός αυτογνωσίας, κατανόησης της διαφοράς μεταξύ «Θεανθρώ-που» και «άνθρωποθεοῦ», συνειδητοποίησης της σωτηριώδους χριστιανικής διδασκαλίας: «Οὐκ ἄνθρωπον ἀποθεωθέντα λέγομεν, ἀλλὰ Θεόν ἐνανθρωπήσαντα».

“Όλοι οι πόλεμοι για εμάς τους Χριστιανούς είναι

αδελφοκτόνοι και εμφύλιοι”

Σε μία δύσκολη περίοδο για την ανθρωπότητα, κυρίως για τον Ουκρανικό λαό ο οποίος δοκιμάζεται από τον πόλεμο, ο Παναγιώτατος σημειώνει ότι: “Εἰς τό πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ ἐτελέσθη ἡ «ἀνακεφαλαίωσις» τῶν πάντων, ἡ ἀνάδειξις τῆς ἐνότητος τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων καί τῆς ἱερότητος τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, ἡ διάνοιξις τῆς ὁδοῦ πρὸς τό «καθ’ ὁμοίωσιν», καί ἀπεκαλύφθη ἡ εἰρήνη «ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν» (Φιλ. δ’, 7). Ὁ Χριστός εἶναι «ἡ εἰρήνη ἡμῶν» (Ἐφεσ. β’, 14)”.

Ὅλοι οἱ πόλεμοι για εμάς τους Χριστιανούς είναι αδελφοκτόνοι και εμφύλιοι υπογραμμίζει. “Τό εὐάγγελον μήνυμα τῶν Χριστουγέννων συνηχεῖ ἐφέτος μέ τά τύμπανα τοῦ πολέμου καί τήν κλαγγήν τῶν ὅπλων εἰς τήν Οὐκρανίαν, ἡ ὁποία ὑφίσταται τάς δεινάς συνεπείας μιᾶς ἰταμῆς καί ἀδίκου εἰσβολῆς. Ὅλοι οἱ πόλεμοι εἶναι δι’ ἡμᾶς τούς Χριστιανούς ἀδελφοκτόνοι καί ἐμφύλιοι, εἶναι, ὡς διεκήρυξεν ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, «ἀπόρροια τοῦ ἐν τῷ κόσμῳ κακοῦ καί τῆς ἀμαρτίας». Εἰς τήν περίπτωσιν τῆς Οὐκρανίας ἰσχύουν προσέτι τά λόγια τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ περί τῶν συγχρόνων αὐτῷ αἱματηρῶν συγκρούσεων εἰς τήν Θεσσαλονίκην μεταξύ Ὁρθοδόξων, «κοινήν πλουτούντων μητέρα τήν ἱεράν Ἐκκλησίαν καί τήν εὐσέβειαν, ἥς ἀρχηγός καί τελειωτής Χριστός ὁ τοῦ Θεοῦ γνήσιος Υἱός, ὅς ἡμῶν οὐ Θεός μόνον, ἀλλά καί ἀδελφός εὐδόκησεν εἶναι, καί Πατήρ»”.

Η ειρήνη, κριτήριο αξιοπιστίας των θρησκειών

Στη συνέχεια υπενθυμίζει τον μακαρισμό των “ειρηνοποιών” από τον Κύριο Ιησού Χριστό αλλά και την διαρκή προσευχή της Εκκλησίας υπέρ της ειρήνης και τονίζει ότι “Ποτέ εἰς τήν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ εἰρήνη μεταξύ τῶν λαῶν δέν ὑπῆρξεν αὐτονόητος κατάστασις, ἀλλά ἦτο πανταχοῦ καί πάντοτε ἀποτέλεσμα ἐμπνευσμένων πρωτοβουλιῶν, γενναιότητος καί αὐτοθυσίας, ἀντιστάσεως εἰς τήν βίαν καί ἀπορρίψεως τοῦ πολέμου ὡς μέσου λύσεως διαφορῶν, διαρκῆς ἀγῶν διὰ τήν δικαιοσύνην καί τήν προστασίαν τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας”.

Παράλληλα, προσθέτει πως η συμβολή στην ειρήνη και την καταλλαγή αποτελεί πρώτιστο κριτήριο της αξιοπιστίας των θρησκειών. “Τό γεγονός αὐτό εἶναι ἰδιαίτερος σημαντικόν εἰς τήν ἐποχήν μας, κατὰ τήν ὁποίαν προβάλλεται ἡ ἄποψις ὅτι ἡ εἰρήνη θά προέλθῃ ὡς ἀποτέλεσμα τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, τῆς ἀνόδου τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου, τῆς προόδου τῆς ἐπιστήμης καί τῆς τεχνολογίας, διὰ μέσου τῆς ψηφιακῆς ἐπικοινωνίας καί τοῦ διαδικτύου. Ἐχομεν τήν βεβαιότητα, ὅτι δέν εἶναι δυνατόν νά ὑπάρξῃ εἰρήνη τῶν λαῶν καί τῶν πολιτισμῶν, χωρίς τήν εἰρήνην τῶν θρησκειῶν, χωρίς τόν διάλογον καί τήν συνεργασίαν των”,

αναφέρει.

Απαράδεκτο εκπρόσωποι θρησκειών να κηρύσσουν φανατισμό

Ο Παναγιώτατος εκφράζει τη βαθιά πεποίθηση ότι η πίστη στον Θεόν ενισχύει τον αγώνα για ένα κόσμο ειρήνης και δικαιοσύνης, ακόμη και όταν η προσπάθεια αυτή ευρίσκεται ενώπιον ανυπέρβλητων, κατ' άνθρωπον, εμποδίων ενώ, τονίζει ότι είναι απαράδεκτο, εκπρόσωποι θρησκειών να κηρύσσουν φανατισμό και να αναρριπίζουν την φλόγα του μίσους.

“Τό έπερχόμενον 2023 νά αποδειχθῇ, εὐδοκία καί χάριτι τοῦ δι’ ἡμᾶς τούς ἀνθρώπους καί διά τήν ἡμετέραν σωτηρίαν σαρκωθέντος Θεοῦ Λόγου, περίοδος εἰρήνης, ἀγάπης καί ἀλληλεγγύης, ἀληθῆς ἐνιαυτός τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου”, εὐχεται.

Ολόκληρη η Πατριαρχική Απόδειξη για τα Χριστούγεννα

Ἑορτάζει σήμερον ἡ Ἁγία Ἐκκλησία τήν κατά σάρκα Γέννησιν τοῦ προαιωνίου Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Θεοῦ, τό «ξένον καί παράδοξον» μυστήριον, τό «ἀποκεκρυμμένον ἀπό τῶν αἰώνων καί τῶν γενεῶν» (Κολ. α', 26). Ἐν Χριστῷ ἀποκαλύπτεται ὀριστικῶς ἡ ἀλήθεια περί τοῦ Θεοῦ καί περί τοῦ ἀνθρώπου, ὡς θεολογικώτατα ἐξηγεῖ ὁ Ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας: «Ἄνθρωποι μέν κατά φύσιν ἡμεῖς, αὐτός δέ εἰς τό παρά φύσιν διά φιλανθρωπίαν καταδραμῶν, γέγονεν ἄνθρωπος. Δοῦλοι Θεοῦ κατά φύσιν ἡμεῖς ὡς ποιήματα· δοῦλος ἐχρημάτισε καί αὐτός εἰς τό παρά φύσιν ἐνεχθεῖς, ὅτε γέγονεν ἄνθρωπος. Ἀλλά καί τό ἐναντίον, Θεός κατ' οὐσίαν αὐτός· θεοί καί ἡμεῖς εἰς τό παρά φύσιν ἀναβαίνοντες διά τήν χάριν· ἄνθρωποι γάρ· Υἱός κατά φύσιν αὐτός· υἱοί καί ἡμεῖς κατά θέσιν, ὡς εἰς ἀδελφότητα τήν πρός αὐτόν κεκλημένοι».

«Γνώσεσθε τήν ἀλήθειαν, καί ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς» (Ἰωάν. η', 32). Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός εἶναι «ἡ ὁδός καί ἡ ἀλήθεια καί ἡ ζωή» (Ἰωάν. ιδ' 6), εἶναι ὁ ἐλευθερωτής τοῦ ἀνθρώπου «ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἀλλοτρίου». Δέν ὑπάρχει ζωή καί ἐλευθερία χωρίς τήν Ἀλήθειαν ἢ ἐκτός τῆς Ἀληθείας. Τό νά δίδωμεν εἰς τήν ζωήν μας ὅ,τι νόημα ἐπιθυμοῦμεν δέν εἶναι ἐλευθερία, ἀλλά ἡ σύγχρονος ἐκδοχή τοῦ προπατορικοῦ ἁμαρτήματος, ὁ αὐτοεγκλεισμός τοῦ ἀνθρώπου εἰς μίαν αὐτάρκη καί αὐτάρεσκον αὐτονομίαν, χωρίς αἰσθητήριον διά τήν ἀλήθειαν ὡς σχέσιν μέ τόν Θεόν καί μέ τόν συνάνθρωπον. Τά Χριστούγεννα εἶναι καιρός αὐτογνωσίας, κατανοήσεως τῆς διαφορᾶς μεταξύ «Θεανθρώπου» καί «ἀνθρωποθεοῦ», συνειδητοποιήσεως τῆς σωτηριώδους χριστιανικῆς διδασκαλίας: «Οὐκ ἄνθρωπον ἀποθεωθέντα λέγομεν, ἀλλά Θεόν ἐνανθρωπήσαντα».

Τό εὐάγγελον μήνυμα τῶν Χριστουγέννων συνηχεῖ ἐφέτος μέ τά τύμπανα τοῦ πολέμου καί τήν κλαγγήν τῶν ὅπλων εἰς τήν Οὐκρανίαν, ἡ ὁποία ὑφίσταται τάς δεινάς συνεπείας μιᾶς ἱταμῆς καί ἀδίκου εἰσβολῆς. Ὅλοι οἱ πόλεμοι εἶναι δι' ἡμᾶς τούς Χριστιανούς ἀδελφοκτόνοι καί ἐμφύλιοι, εἶναι, ὡς διεκήρυξεν ἡ Ἀγία καί Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, «ἀπόρροια τοῦ ἐν τῷ κόσμῳ κακοῦ καί τῆς ἁμαρτίας». Εἰς τήν περίπτωσιν τῆς Οὐκρανίας ἰσχύουν προσέτι τά λόγια τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ περί τῶν συγχρόνων αὐτῷ αἱματηρῶν συγκρούσεων εἰς τήν Θεσσαλονίκην μεταξύ Ὁρθοδόξων, «κοινήν πλουτούντων μητέρα τήν ἱεράν Ἐκκλησίαν καί τήν εὐσέβειαν, ἥς ἀρχηγός καί τελειωτής Χριστός ὁ τοῦ Θεοῦ γνήσιος Υἱός, ὅς ἡμῶν οὐ Θεός μόνον, ἀλλά καί ἀδελφός εὐδόκησεν εἶναι, καί Πατήρ».

Εἰς τό πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ ἐτελέσθη ἡ «ἀνακεφαλαίωσις» τῶν πάντων, ἡ ἀνάδειξις τῆς ἐνότητος τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων καί τῆς ἱερότητος τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, ἡ διάνοιξις τῆς ὁδοῦ πρὸς τό «καθ' ὁμοίωσιν», καί ἀπεκαλύφθη ἡ εἰρήνη «ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν» (Φιλ. δ', 7). Ὁ Χριστός εἶναι «ἡ εἰρήνη ἡμῶν» (Ἐφес. β', 14), καί εἰς Αὐτόν εἶναι ἀφιερωμένος ὁ ἱστορικός καί ἐμβληματικός ἱερός Ναός τῆς «Ἀγίας Εἰρήνης» εἰς τήν Πόλιν τοῦ Κωνσταντίνου.

Ὁ Σωτήρ ἡμῶν μακαρίζει τούς «εἰρηνοποιούς», ὅτι «υἱοί Θεοῦ κληθήσονται» (Ματθ. ε', 9), προβάλλει τήν ιδέαν τῆς δικαιοσύνης καί τῆς ἀγάπης ἀκόμη καί πρὸς τούς ἐχθρούς. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εὐχεται εἰς τήν Θεϊαν Λειτουργίαν «ὑπέρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης» καί «ὑπέρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου». «Τήν σὴν εἰρήνην καί τήν σὴν ἀγάπην χάρισαι ἡμῖν, Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν· πάντα γάρ ἀπέδωκας ἡμῖν», αἰτούμεθα δοξάζοντες τόν Δοτῆρα παντός ἀγαθοῦ κατὰ τήν Λειτουργίαν τοῦ Μεγάλου Βασιλείου. Ἡμεῖς, οἱ ὁποῖοι παρελάβομεν παρά τοῦ Θεοῦ τά πάντα, ὀφείλομεν, ὡς ἐξόχως εὐεργετηθέντες, νά ἀγωνιζώμεθα διά τήν εἰρήνην περισσότερο ἀπὸ τούς λοιπούς ἀνθρώπους, κατὰ τό Βιβλικόν: «Παντί δέ ὧ ἐδόθη πολύ, πολύ καί ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ» (Λουκ. ιβ', 48). Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ, ὅσα,

ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτήν, πράττονται ὑπὸ Χριστιανῶν δέν βαρύνουν τὸν Χριστιανισμόν, ἀλλὰ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι δροῦν κατὰ παράβασιν τῶν θείων προσταγμάτων.

Ποτέ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ εἰρήνη μεταξὺ τῶν λαῶν δέν ὑπῆρξεν αὐτονόητος κατάστασις, ἀλλὰ ἦτο πανταχοῦ καὶ πάντοτε ἀποτέλεσμα ἐμπνευσμένων πρωτοβουλιῶν, γενναιότητος καὶ αὐτοθυσίας, ἀντιστάσεως εἰς τὴν βίαν καὶ ἀπορρίψεως τοῦ πολέμου ὡς μέσου λύσεως διαφορῶν, διαρκῆς ἀγῶν διὰ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν προστασίαν τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας. Ἡ συμβολὴ τῶν εἰς τὴν εἰρήνην καὶ τὴν καταλλαγὴν ἀποτελεῖ πρῶτιστον κριτήριον τῆς ἀξιοπιστίας τῶν θρησκειῶν. Ἀναμφιβόλως, εἰς τὰς θρησκευτικὰς παραδόσεις ὑπάρχουν κίνητρα ὅχι μόνον διὰ τὴν ἐσωτερικὴν εἰρήνην, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν προαγωγὴν καὶ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς εἰρήνης τῆς κοινωνίας, διὰ τὴν ὑπέρβασιν τῆς ἐπιθετικότητος εἰς τὰς σχέσεις τῶν ἀτόμων καὶ τῶν λαῶν. Τό γεγονός αὐτό εἶναι ἰδιαιτέρως σημαντικόν εἰς τὴν ἐποχὴν μας, κατὰ τὴν ὁποίαν προβάλλεται ἡ ἄποψις ὅτι ἡ εἰρήνη θά προέλθῃ ὡς ἀποτέλεσμα τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, τῆς ἀνόδου τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου, τῆς προόδου τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας, διὰ μέσου τῆς ψηφιακῆς ἐπικοινωνίας καὶ τοῦ διαδικτύου. Ἐχομεν τὴν βεβαιότητα, ὅτι δέν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ εἰρήνη τῶν λαῶν καὶ τῶν πολιτισμῶν, χωρὶς τὴν εἰρήνην τῶν θρησκειῶν, χωρὶς τὸν διάλογον καὶ τὴν συνεργασίαν τῶν. Ἡ πίστις εἰς Θεόν ἐνισχύει τὸν ἀγῶνα δι' ἓνα κόσμον εἰρήνης καὶ δικαιοσύνης, ἀκόμη καὶ ὅταν ἡ προσπάθεια αὐτὴ εὐρίσκεται ἐνώπιον ἀνυπερβλήτων, κατ' ἄνθρωπον, ἐμποδίων. Πάντως, εἶναι ἀπαράδεκτον, ἐκπρόσωποι θρησκειῶν νὰ κηρύσσουν φανατισμόν καὶ νὰ ἀναρριπίζουν τὴν φλόγα τοῦ μίσους.

Ἰερώτατοι καὶ Θεοφιλέστατοι ἀδελφοί καὶ ἀγαπητά τέκνα,

Χριστὸς γεννᾶται· δοξάσατε, Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν· ἀπαντήσατε, Χριστὸς ἐπὶ γῆς· ὑψώθητε! Στοιχοῦντες τῇ προτροπῇ τοῦ Ἁγίου προκατόχου τῆς ἡμῶν Μετριότητος εἰς τὸν Θρόνον τῆς Κωνσταντινουπολίτιδος Ἐκκλησίας Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ἃς ἐορτάσωμεν τὴν γενέθλιον ἡμέραν τοῦ Σωτῆρος τοῦ κόσμου ἐν πνευματικῇ εὐφροσύνῃ, «μὴ κοσμικῶς, ἀλλ' ὑπερκοσμίως», φεύγοντες «πᾶν τό περιττόν καὶ ὑπὲρ τὴν χρεῖαν· καὶ ταῦτα πεινῶντων ἄλλων καὶ δεομένων, τῶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ τε καὶ κράματος». Εὐχόμεθα πρὸς πάντας ὑμᾶς, κατανυκτικόν καὶ δοξολογικόν Ἅγιον Δωδεκαήμερον, τό ὁποῖον εἶναι ὄντως πλήρωμα χρόνου καὶ ἀκτίς τοῦ φωτός τῆς αἰωνιότητος. Εἴθε τό ἐπερχόμενον 2023 νὰ ἀποδειχθῇ, εὐδοκία καὶ χάριτι τοῦ δι' ἡμᾶς τούς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν σαρκωθέντος Θεοῦ Λόγου, περιόδος εἰρήνης, ἀγάπης καὶ ἀλληλεγγύης, ἀληθῆς ἐνιαυτός τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου.

Ἔτη πολλά καί εὐλογημένα!

Χριστούγεννα, βκβ'

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως

διάπυρος πρὸς Θεόν εὐχέτης πάντων ὑμῶν.

Διαβάστε επίσης:

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης για τα 49 χρόνια από την εκλογή του σε Επίσκοπο και την ανανέωση της υπόσχεσης του